

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 123/2019-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. apríla 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Kuric, s. r. o., Dolný Val 11, Žilina, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Pavol Kuric, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho práv na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4 T 36/2018 o žiadosti o prepustenie na slobodu z 3. decembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. januára 2019 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného ADVOKÁTSKOU

KANCELÁRIU JUDr. Kuric, s. r. o., Dolný Val 11, Žilina, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Pavol Kuric, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jeho práv na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Špecializovaného trestného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. BB-4 T 36/2018 o žiadosti o prepustenie na slobodu z 3. decembra 2018 (ďalej len „namietané konanie“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že proti sťažovateľovi je vedené trestné stíhanie pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa ustanovení § 296 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov, kde bol sťažovateľ vzatý do väzby uznesením Špecializovaného trestného súdu z 9. marca 2017 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. apríla 2017. Na sťažovateľa bola v rámci vedeného trestného konania podaná obžaloba a v čase podania ústavnej sťažnosti sa sťažovateľ nachádza v súdnej väzbe.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uvádza, že *„Dňa 3.12.2018 sťažovateľ písomným podaním podal Špecializovanému trestnému súdu žiadosť o prepustenie na slobodu podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku, z ktorej obsahovo vyplýva námietka porušovania práva obvineného podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru iniciovať konanie, v ktorom by bola urýchlene preskúmaná zákonnosť väzby z dôvodu nečinnosti úradu ŠP GO SR, ktorý na žiadosť sťažovateľa nereagoval (v období prípravného konania)“*, pričom podľa vyjadrenia sťažovateľa *„Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica rozhodol pod sp.zn. BB-4T/36/2018 zo dňa 12.12.2018, že o žiadosti o prepustenie na slobodu zo dňa 3.12.2018 súd rozhodovať nebude.“*

4. Sťažovateľ v argumentácii pokračuje a uvádza, že sa Špecializovaný trestný súd s jeho žiadosťou o prepustenie na slobodu z 3. decembra 2018 nezaoberal s poukazom na poslednú vetu ustanovenia § 79 ods. 3 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov [ďalej len „Trestný poriadok“ („Ak sa žiadosť zamietla, môže ju

obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.“)] dôvodiac, že od právoplatného zamietnutia jeho predchádzajúcej žiadosti ešte neuplynulo tridsať dní, pričom sťažovateľ v žiadosti o prepustenie na slobodu z 3. decembra 2018 neuviedol iné dôvody, keďže v naposledy zamietnutej žiadosti z 2. novembra 2018 rovnako ako v žiadosti z 3. decembra 2018 argumentoval iba námietkami na postup vyšetrovateľa.

5. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti dôvodí: *„Nie je možné sa stotožniť s rozhodnutím špecializovaného trestného súdu, pretože z obsahu žiadosti sťažovateľa o prepustenie na slobodu nevyplýva namietanie postupu policajta tak, ako uvádza Špecializovaný trestný súd, ale námietka porušovania a nerešpektovania práva iniciovať konanie, v ktorom by bola urýchlene preskúmaná zákonnosť väzby pre nečinnosť úradu ŠP GP SR, ktorý na žiadosť nereagoval (v období prípravného konania). Preto je žiadosť sťažovateľa v zmysle par. 74 ods. 3 (posledná veta) Trestného poriadku založená na iných dôvodoch a dôvodná na prejednanie.“*

6. Na základe všetkých uvedených skutočností sťažovateľ žiada, aby ústavný súd v jeho veci rozhodol nálezom, ktorým by vyslovil porušenie jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 5 ods. 4 a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Špecializovaného trestného súdu v namietanom konaní, namietané „rozhodnutie“ zrušil a prikázal Špecializovanému trestnému súdu rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa o prepustenie na slobodu z 3. decembra 2018, ako aj prepustiť sťažovateľa z väzby na slobodu a priznal mu tiež primerané finančné zadost'učinenie vo výške 5 000 €.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

9. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

10. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta aj porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným postupom Špecializovaného trestného súdu. Pokiaľ ide o vzťah ustanovenia čl. 46 ods. 1 ústavy a ustanovení čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúcich sa špecificky základného práva na osobnú slobodu, ústavný súd už v minulosti konštatoval, že čl. 17 ústavy zahŕňa základné hmotné a tiež procesné atribúty základného práva na osobnú slobodu vrátane práva na jej súdnu ochranu v prípadoch pozbavenia osobnej slobody väzbou. Táto súdna ochrana zahŕňa základné procesné garancie spravodlivého súdneho konania s prihliadnutím na povahu a účel konania o väzbe, a preto sú na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe aplikovateľné špeciálne ustanovenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy

o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenie čl. 46 ods. 1 ústavy (analogicky napr. III. ÚS 68/08, III. ÚS 383/09). Rovnaké pravidlo platí aj o vzájomnom vzťahu ustanovenia čl. 6 ods. 1 dohovoru s ustanovením čl. 5 ods. 4 dohovoru garantujúcim právo na slobodu a bezpečnosť. Na základe týchto skutočností ústavný súd sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru namietaným postupom Špecializovaného trestného súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

11. Ústavný súd nad rámec skutočností uvedených v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto uznesenia poznamenáva, že sťažovateľ napriek skutočnosti kvalifikovaného právneho zastúpenia námietku porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a porušenia jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru voči postupu týkajúceho sa väzobného rozhodovania nesprávne uplatnil, hoci bol o neaplikovateľnosti označených článkov ústavy a dohovoru na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe upozornený v uznesení ústavného súdu o jeho predchádzajúcej ústavnej sťažnosti (pozri bod 10 odôvodnenia uznesenia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 428/2018 z 13. novembra 2018).

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu právo na osobnú slobodu je garantované čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a je v ňom obsiahnuté aj právo obvineného iniciovať konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho väzby a nariadil prepustenie obvineného, ak je väzba nezákonná, ako aj jeho právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú alebo byť prepustený počas konania, pričom prepustenie sa môže v zákonom určených prípadoch podmieniť zárukou. Obsah označeného ustanovenia ústavy korešponduje právam vyplývajúcim z čl. 5 dohovoru (napr. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05, III. ÚS 424/08).

13. V zmysle judikatúry ústavného súdu za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mal preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie (II. ÚS 70/00, IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03).

14. Námiетка porušenia základného práva sťažovateľa zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 5 ods. 4 dohovoru smeruje voči namietanému postupu Špecializovaného trestného súdu, keď sa Špecializovaný trestný súd žiadosťou sťažovateľa o prepustenie na slobodu z 3. decembra 2018 nezaoberal s poukazom na poslednú vetu ustanovenia § 79 ods. 3 Trestného poriadku („Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.“) dôvodiac, že od právoplatného zamietnutia jeho predchádzajúcej žiadosti ešte neuplynulo tridsať dní, pričom sťažovateľ v žiadosti o prepustenie na slobodu z 3. decembra 2018 neuviedol iné dôvody.

15. Podľa ustanovenia § 79 ods. 1 Trestného poriadku, ak pominie dôvod väzby, dôvod na jej ďalšie trvanie alebo uplynie lehota uvedená v § 76 ods. 6 alebo 7 alebo § 78, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu. Podľa ustanovenia § 79 ods. 3 Trestného poriadku obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

16. Zo systematického výkladu oboch v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia uvedených ustanovení Trestného poriadku jasne vyplýva, že v žiadosti o prepustenie na slobodu ako relevantné dôvody, ktorých preskúmaním sa konajúci súd v rámci súdnej kontroly zaoberá, je potrebné uviesť skutočnosti, ktoré sú potenciálne spôsobilé viesť k preukázaniu nezákonnosti väzby, inými slovami, k preukázaniu absencie či už formálnych alebo materiálnych podmienok väzby, ktoré sú vymedzené ustanoveniami § 71 Trestného poriadku.

17. Je nespochybniteľným faktom, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie na slobodu z 3. decembra 2018, ktorú si sťažovateľ skoncipoval sám, bez participácie kvalifikovaného

právneho zástupcu, žiadne takéto relevantné skutočnosti, resp. tvrdenia neobsahuje (tvrdenia potenciálne smerujúce k preukázaniu absencie či už formálnych alebo materiálnych podmienok väzby). V predmetnej žiadosti sťažovateľ (tak, ako to sám uvádza v ústavnej sťažnosti) prezentoval „*námietku porušovania a nerešpektovania práva iniciovať konanie, v ktorom by bola urýchlene preskúmaná zákonnosť väzby pre nečinnosť úradu ŠP GP SR, ktorý na žiadosť nereagoval (v období prípravného konania)*“. Tento citovaný obsah žiadosti o prepustenie na slobodu z 3. decembra 2018 má na prvý pohľad neurčitý charakter a nemožno z neho vyvodiť žiadne zmysluplné skutočnosti právne relevantného charakteru v kontexte preskúmania zákonnosti väzby (posúdenie existencie dôvodov väzby). Možno uzavrieť a skonštatovať, že žiadosť sťažovateľa o prepustenie na slobodu z 3. decembra 2018, vyznačujúca sa neurčitým obsahom, nielenže neobsahovala „*iné, nové*“ skutočnosti (dôvody) potenciálne spôsobilé k preukázaniu absencie či už formálnych alebo materiálnych podmienok väzby, tak ako sú vymedzené ustanoveniami § 71 Trestného poriadku, ale neobsahovala žiadne tvrdenia takéhoto charakteru (teda žiadne dôvody). Vzhľadom na uvedený záver nemožno považovať postup Špecializovaného trestného súdu, ktorý sa žiadosťou sťažovateľa o prepustenie na slobodu z 3. decembra 2018 nezaoberal, za odporujúci dotknutému ustanoveniu § 79 ods. 3 Trestného poriadku, ktorý povoľuje výnimku z možnosti opakovať žiadosť o prepustenie na slobodu až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť, len v prípade uvedenia „*iných dôvodov*“.

18. Vzhľadom na skutočnosti uvedené v predchádzajúcom bode odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia jeho základného práva zaručeného čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a jeho práva zaručeného čl. 5 ods. 4 dohovoru namietaným postupom Špecializovaného trestného súdu odmietol podľa ustanovenia § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

19. S ohľadom na všetky uvedené závery bolo o ústavnej sťažnosti sťažovateľa potrebné rozhodnúť tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

20. V závere ústavný súd uvádza, že vec bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Rudolfovi Tkáčikovi, ktorého funkčné obdobie sudcu ústavného súdu skončilo 16. februára 2019. Preto v súlade s čl. II bodom 7 Dodatku č. 1 k Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. marca 2018 do 28. februára 2019 v období od 17. februára 2019 do prijatia nového rozvrhu práce (ďalej len „dodatok č. 1“) bola táto vec ako naliehavá pridelená sudkyňi spravodajkyňi Jane Baricovej a v zmysle čl. II bodu 2 písm. a) dodatku č. 1 prejednaná a rozhodnutá v prvom senáte ústavného súdu v zložení Jana Baricová (predsedníčka senátu), Miroslav Duriš a Mojmír Mamojka.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2019